

Warszawa, dnia 13 maja 2020 roku

OPZZ/P/1006 /2020

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

w obliczu stopniowego znoszenia obostrzeń dotyczących życia społecznego, jak i funkcjonowania gospodarki, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych zwraca się z wnioskiem o zniesienie zakazu zgromadzeń publicznych, z uwzględnieniem zachowania niezbędnych środków ostrożności związanych z epidemią COVID-19.

Wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich jest jednym z podstawowych praw człowieka, zagwarantowanych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgromadzenie jest formą uczestnictwa w debacie publicznej i niezwykle ważnym środkiem komunikacyjnym, niezbędnym dla funkcjonowania demokratycznego społeczeństwa. Z prawa tego w szczególności korzystają związki zawodowe, które poprzez wspólne manifestowanie i wyrażanie poglądów realizują swe prawa i wolności w przestrzeni publicznej.

Negatywne skutki gospodarcze spowodowane pandemią COVID-19, szybkość z jaką wprowadza się kolejne akty prawne naruszając przy tym zasady dialogu społecznego, a także coraz większe koszty kryzysu ponoszone przez pracowników powodują, że prawo to powinno być szczególnie respektowane przez wszystkie organy państwowe. Niezbędnym jest zatem, aby w tych trudnych czasach, w sposób rozsądny i racjonalny, zapewnić obywatelom naszego kraju prawo wspólnego wyrażania opinii i poglądów. Obowiązkiem władz publicznych z kolei jest nie tylko usunięcie przeszkód w zakresie korzystania z tak określonej sfery wolności, ale również podjęcie kroków mających na celu urzeczywistnienie tego prawa.

Mam świadomość istniejących zagrożeń lecz oceniając działania rządu polegające m.in. na dopuszczeniu do działalności hoteli i galerii handlowych, zwiększeniu limitu osób w miejscach kultu religijnego, a także zapowiadane kolejne etapy odmrażania gospodarki uważam, że całkowity zakaz zgromadzeń publicznych jest zbyt restrykcyjny i nie ma racjonalnego uzasadnienia.

Ponadto wprowadzone przez rząd regulacje są sprzeczne z utrwaloną w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego zasadą zachowania proporcjonalności, która w świetle art. 31 ust. 3 Konstytucji RP nakazuje:

- stosowanie środków, które umożliwiają skuteczną realizację zamierzonych celów,
- stosowanie środków niezbędnych, tzn. środków najmniej uciążliwych dla jednostki,
- zachowanie odpowiedniej proporcji między korzyścią, którą przynoszą zastosowane środki a ciężarem nałożonym na jednostkę¹.

Powyższe standardy, zdaniem OPZZ, nie zostały zachowane w przedmiotowej sprawie, a wprowadzony bezterminowy zakaz zgromadzeń publicznych wywołuje uzasadnione wątpliwości w obszarze poszanowania i zapewnienia przez rząd tej wolności, a tym samym naruszania konstytucyjnej ochrony praw jednostki.

Szanowny Panie Premierze,

wyrażam przekonanie, że powyższe argumenty przekonają Pana do podjęcia stosownych działań, dzięki którym zostanie przywrócona konstytucyjna wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich, przy zachowaniu niezbędnych środków ostrożności związanych z obecną sytuacją sanitarno-epidemiologiczną.

W ocenie OPZZ dalsze trwanie przy tym zakazie może sugerować, że rzeczywistym powodem utrzymywania obecnego stanu rzeczy jest chęć ograniczenia wolności słowa i wyrażania poglądów, a także zablokowanie możliwości krytyki władz publicznych.

Z poważaniem

Przewodniczący OPZZ

Andrzej Radzikowski

¹ Wyrök Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 roku, K 34/99